NAŚMIEWCA (*36*) *sb m*

nå- (*20*), na- (*9*); nå- *BierEz*, *BudNT*, *KochPs*, *SkarŻyw* (*2*), *ArtKanc*, *WujNT* (*3*); na- *OpecŻyw*, *RejPs*, *BudBib*; nå- : na- *KrowObr* (*8*:*1*), *Mącz* (*3*:*5*); -é- (*2*) *OpecŻyw*, *KochPs*, -e- (*2*) *Mącz*; *końcowe* a *jasne*.

sg N nåśmiéwca (*14*). ◊ *A* nåśmiéwcę (*3*). ◊ *V* nåśmiéwco (*2*). ◊ *pl N* nåśmiéwce (*4*) *RejPs*, *KrowObr* (*3*), nåśmiéwcy (*3*) *GlabGad*, *WujNT* (*2*). ◊ *G* nåśmiéwc(o)w (*6*). ◊ *A* nåśmiéwce (*1*). ◊ *I* nåśmiéwcami (*2*). ◊ *L* nåśmiéwcach (*1*).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVII w.*

Szyderca, *kpiarz*; *derisor*, *irrisor Mącz*, *Cn*; *scurra*, *ronchisonus*, *calophanta*, *dicax*, *nasutus Mącz*; *risor Calep*; *ludens PolAnt*; *iillusor Vulg*; *catagelasimus Cn* (*36*) : *BierEz* M3; Błogoſławiony mąſz/ ktory niewſzedł wrádę niepobożnych/ [...] áni ná ſtolcu naſmiewcow nieuſiadł [*in cathedra pestilentiae non sedit Vulg Ps* 1/1]. *KrowObr* 151v [*przekład tego samego tekstu ArtKanc* P20], 166, 240; Cavillator, Náſmiewcá/ ſziderz/ Oſzuſt. *Mącz* 42b, 32b, 86d, 242a, 356a [*2 r.*], 358c, 376c; *BudBib Ier* 15/17; *ArtKanc* P20; *Calep* 924b; że w oſtáteczny czás przyidą naśmiewcy *WujNT Iudae* 18, *s.* [813], 2. *Petr* 3/3.

naśmiewca czyj [*w tymi G sb* (*5*), *ai poss* (*4*)] (*9*): tego dlá ten iako naſmiéwtza boży/ má vmrzétz *OpecŻyw* 130; Poſpołu ſniemi oni náſmiewce ludzcy ktorzy ſie tem przyſlugowáli iem dla pożytkow ſwoich/ nieprzeſtáwáli ná mię zaocznie zgrzytáć zębámi *RejPs* 51v; y ſtaliśćie ſie naśmiewcámi/ Syná Bożego Páná Iezu Kryſtá *KrowObr* 107, 106v, 107, 129v, 193v, 240; Długoſz naśmiewco Chryſtuſow złe cżynić nieprzeſtánieſz? *SkarŻyw* 107.

W połączeniach szeregowych (*5*): Nos wielki proſty na na konczu zkrżywiony/ iako v Iaſtrząba, znamio. naſmiewcę, łakomcę, drapieżczę *GlabGad* N7v, N2, P2, P8; Iesli kto brátem ſię mieniąc ieſt porubnik/ álbo łákomcá/ álbo báłwochwálcá/ álbo naśmiewcá/ albo pijanicá/ álbo drapieżcá/ [*aut avarus*, *aut idolis serviens*, *aut maledicus*, *aut ebriosus*, *aut rapax Vulg*] ztákim áni ieść *BudNT* 1.*Cor* 5/12[11].

W charakterystycznych połączeniach: *naśmiewca boży* (*2*), *Chrystusow*, *ludzki*, *Syna Bożego*, *zdradliwy*.

Wyrażenia: »czasy nasmiewcow« (*1*): áby iey [*pieśni Bogurodzica*] ſtárożytność wty złe cżáſy naśmiewcow [...] niezginęła: słowo ią od słowá zwykłádem/ dla ſtáropolſzczyzny trudnej/ położe [*!*] *SkarŻyw* 357.

»natrętny naśmiewca« (*1*): Gdyż też ieden natrętny naſmiewcza Dyoge[ne]ſowi mowił, czom ia [ie]ſt tos ty nieieſt *BielŻyw* 76.

Szeregi: »naśmiewca i maszkarnik« (*1*): áby wſzelki wierny was poznał potych lárwach iż nieieſteśćie Biſkupi prawdziwi/ od Bogá poſláni/ tylko prawdziwych Biſkupow naſmiewce/ y máſſkárnicy. *KrowObr* 129v.

»naśmiewca i nieprzyjaciel« (*2*): *KrowObr* 107; Wſtyd oczom nie dopuści poyźrzéć wzgórę śmiele/ Widząc zewſząd naśmiéwce/ y nieprzyiaćiele. *KochPs* 66.

»naśmiewca i obmowny« (*1*): Od garbatich ludzi radzą ſie ſtrzedz nie ktorzy iakoby oni byli chytrzy á barzo złoſciwy zwłaſzcża naſmiewci y też obmowni. *GlabGad* P5.

Synonimy: *nagrawacz*, *szyderz*.

Cf **[NAŚMIEWACZ]**, NAŚMIEWCA, **[NAŚMIEWNIK]**

AS